

Posudek bakalářské práce Ivany Taševské „Srovnání situace žen samoživitelek a mužů samoživitelů v České republice“

Ivana Taševská se rozhodla, že se ve své bakalářské práci podívá na problematiku, která je jí velmi blízká, protože je sama matkou samoživitelkou, ale která je také blízká mně, neboť spadá do oblasti mého vědeckého zájmu. Konkrétně si zvolila téma, které je v ČR neprobádané, protože těch několik málo výzkumů týkajících se samoživitelství se dosud téměř výlučně zaměřovalo na ženy. Její volba se odráží jak v pojetí teoretické části, tak i v analýze prezentované v empirické části, jež vychází z polostrukturovaných rozhovorů se samoživiteli a samoživitelkami.

V teoretické části se autorka velmi dobře vyrovnala s nedostatkem odborné literatury v dané oblasti a pojednala témata, která s tím jejím úzce souvisí, přičemž využila poměrně široké škály autorů a vhodně zakomponovala i řadu statistických šetření Českého statistického úřadu a dalších agentur i existující diplomové práce. Členění teoretické části je smysluplné a patrná je i snaha o kritické uchopení literatury.

Jak to má být, je úvod empirické části věnován diskusi zvolené metody a metodologického rámce, kdy navazuje na několik vět z úvodu, kde tematizuje svou epistemologickou pozici a její možná úskalí. Myslím, že nabízí dostatek informací, aby si čtenářstvo mohlo udělat představu, jak postupovala, včetně informací o pravidlech, kterými se řídila při transkripci rozhovorů. Zvolenou metodu si osvojila velmi dobře.

Těžiště práce pro mne leží v části věnované analýze rozhovorů, která přináší řadu zajímavých zjištění a interpretací. Ivana zde v první řadě nabízí srovnání situace samoživitelek a samoživitelů a ukazuje, že se v jejím případě nezřídka nepotvrzují představy, ke kterým by člověk mohl dojít na základě četby odborné literatury. Jindy však ano, jako například, když jde o finanční situaci, zaměstnání, trávení volného času či názory na roli státu v řešení situace samoživitelů/ek. Další zjištění jdou za rámec toho, co se člověk může v odborné literatuře dočíst (např. rozdíly v komunikaci s druhým rodičem či mezi dítětem a druhým rodičem, podobně názory na mediální obraz samoživitelství). Opět se potvrdila nespokojenost s procesem určování výživného a s jeho obvyklou výší, která vyplývá ze všech výzkumů, jež jsem v této oblasti vedl či sám dělal. Především však analýza ukazuje komplexitu žité skutečnosti samoživitelů a samoživitelek. Velmi zajímavý je také exkurz do diskurzivní analýzy, kdy Ivana ukazuje, jak dotazovaní/é používali/y vyjadřovací prostředky v souladu s vlastní genderovou sebeidentifikací – muži dělali muže a ženy pečovatelky. Formální stránka věci je až na některé maličkosti v pořádku.

Protože je pro mne samozřejmě náročné, ne-li nemožné, objektivně hodnotit práci, na jejímž vzniku jsem se svým způsobem podílel, zaměřím se i na hodnocení procesu, který vedl k finálnímu produktu. V tomto ohledu musím Ivanu pochválit, protože přes svou vytíženost práci věnovala dostatek času a pracovala na ní konzistentně několik

měsíců. Mé komentáře pozorně zapracovávala a bylo zřejmé, jak se posunuje, především pokud jde o analýzu. Zřejmý byl i posun pokud jde o jazykovou úroveň věci, kdy bylo zřetelně vidět, jak si osvojuje řemeslnou stránku vědecké práce.

Vzhledem k výše uvedenému a při zohlednění mých zkušeností s vedením bakalářských prací navrhuji známku výborně.

10. 6. 2009

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.

Vedoucí práce